

"Rê đít cà": Lì hay hì?

Tác Giả: Chu Tát Tián

Thứ Ba, 05 Tháng 4 Năm 2011 09:20

Có nháng món đß mà náu không có "rê đít" sßn thì không mua đßc là mua xe và mua nhà

Hßi mßi lß quß sang Mß đßu năm 90, nghe bßn bè nói vß "rê đít cà", ngß i nghe chßng hình dung ra đßc nó là cái quái gì! Tßi sao lßi "càng nß nhißu, càng gút rê đít?"

Nhß lßi ngày xßa ngày xßa, nhßng năm 67, 68, khi còn đi tu nghißp bên này, đâu có bißt chi vß "rê đít", cß mßoc tißn cash ra mà xài thoßi mái.

Mßt tháng đßc chính phß cho 200 đô, xài đâu có hßt. Tißn phòng có 15 tß, kß cß đßn gißng, làm mßn; ăn sáng 35 cents, ăn trßa 75 cents, chß có ăn tßi là 1 tít 25 cents.

Hôm nào "ngßu hßng lý qua cßu" thì vô khách sßn lßn, ăn mßt nghß chß có tß 3 đô đßn 5 đô. Hßng thêm tí nßa, đi chßi "mút chß cà tha" không vß nhà, phßi ngß khách sßn ngoài thì tß 3 đßn 10 đßng mßt ngày.

Nhßng khách sßn lßng xßng thì thß nào anh qußn lý cũng gßi ý: "Mua dzui không? rß nhß bßo, chß có 10 đô thôi, em mßi ... Ngß Ba Chú Á lên! Nhào đô! Trßc mua dzui, sau là làm nghĩa ... hißp!"

"Rê dít cà": Lòi hay hòi?

Tác Giả: Chu Tát Tán

Thứ Ba, 05 Tháng 4 Năm 2011 09:20

Ngái viãt hãi đä còn "bãch điãn thã sinh", chã nghe danh Ngã Ba Chú Á hay Ngã Năm Chuãng Chä đã sã đãng tim, nên không biãt các em đä có xài "rê dít" không? Bãy giä thì không còn cã hãi đã hãi nãa rãi, muãn bãc chân đãn chã y thì phãi gãi sã đãn thoãi cãu cãp 1- 800-Cháy- Nhà trãc!

Trã lãi vãn đã "Rê dít" có lãi hay có hãi. Đãa trên kinh nghiãm bãn thân đã có nhiãu năm làm tài chánh, ngái viãt xin gäp ý nhã sau: "Rê dít" có lãi nãu biãt xã đãng đãng cách, ngãc lãi, sã làm ta thân bãi danh liãt nhã chãi.

1- Lãi: Nhiãu cái lãi lãm:

a- Trãc hãt, là ta không phãi mang đãm đã tiãn mãt đi chãi xa, khã nã ôm tiãn theo, kã trãm sã rình mà móc mãt. Nãc nào cũng có trãm, nhãt là trãm ã các ga xe lãa, phi trãng, tãu thãy...ã thã đô vẫn minh phãng Tây nhã Paris lãi càng hãi hùng. Trãm ã đây chuyên nghiãp, nhanh hãn trãm "Sài gän ngày nay" nãa.

Bãi vãy, nãu có cái "cãc" xanh xanh đã đã bã túi gãn gãng, thì đã lo. Đa sã các thành phã lãn dù ã Á Châu hay đãu đä, cũng đãu có hã thãng "rê dít cà", chã mãt vài nãi bãt an nhã Trung đäng, vài miãn Trung Mãngghèo khã, mãi phãi vãc theo tiãn mãt, và phãi có ngãi nã trông chãng ngãi kia mãi khãi bã .. cãp! (Cãp chã không phãi trãm!)

b- Không đi chãi xa, chã ã tãi nhà, cũng có lãi. Mua hàng, mua sãa mà quên mang theo tiãn cũng OK. Vào nhà hàng ăn, mà túi hãi nhã, lo lo không đã tiãn chi, thì cã móc cái "cãc" ra là yên trí. Vã hãm nào quên không đãn túi cho mãt hai chãc, thì cũng không sao, lãy "cãc" ra đãi bãn bè. Mua xăng cũng có rãt nhiãu nãi dùng "cãc", trã cây xăng Arco, khó tính khó nãt, chã "cãc", đành chã thua.

c- Dùng "cãc" mà trã đãng kã hãn thì không phãi trã lãi, coi nhã mãn "chãa". Cã nhãn đã c "bill" thì móc cuãn sã "chãch" ra mà ký thì an toàn xa lã. Nhãng nhã là phãi dò các mãc chi tiêu, có khi bã ghi ãu thì gãi lên, cảm rãm, thì hã đãu tra và thãng là xóa sã ngay. Có nhiãu món hàng, mình đã trã lãi rãi, mà chãa đãc xóa đi, cũng phãi gãi lên. Đãi khi tháng sau, mãc trã lãi đä mãi đãc ghi vô cãt trã đi (rê dít).

"Rê đít cà": Lãi hay hại?

Tác Giả: Chu Tát Tán

Thứ Ba, 05 Tháng 4 Năm 2011 09:20

---

d- Dùng "các" mà đúng hán, thì tát sá tián đác cho mán cá tăng lên, rái hát háng ná đán háng kia gái mình, mái chào, "óp phá" mình 0% cho cá mát, hai năm sau.

Đôi khi táng tián, cán mua xe, đá gì nhiều tián, (trá mua nhà) cá viác láy cái nào 0% lãi suát ra mà xái, rái tái hán, mà cháa trá đác, lái nhán cái "các" khác cũng 0%, trá cho cái ná cũ, phái tay, hát ná. Anh chàng cũ kia tháy mình trá tát đáp, lái đá nghá cho mình mán tiáp vái sá tián lán hán, tá 500 lên 10,000, rái cá 100,000. Cá thá, ta có thá cháy vòng vòng nhá thá đác vài năm, không trá đáng xu lãi nào cá.

e- Có nháng món đá mà náu không có "rê đít" sán thì không mua đác là mua xe và mua nhà, trá tráng háp anh móc cáp ra, đá cái "báp" trên bàn, mát đáng cash đái 10,000 (đái 10 ngàn thôi nhé! Tái 10 ngàn là phái khai vái .. chính phá, làm sao anh lái có sá tián đó. Có phái là tián bán xì ke không, hay tián đi "ráa" ?) rái kèm thêm cái "chách" tá, trá hát sá tián còn lái. Tráng háp này hiám có, nên tháng là phái xái đán "rê đít".

Nhá váy thì xái "các" rát có lý chá? Tái sao lái sá? Cái dzáy không phái dzáy đâu!

2- Hái: nghĩa là không lái:

a- Náu không trá đúng hán thì sao? Xin tháa, là "con đáng đau khá" sá bát đáu.

Lãi suát đang tá 0% nháy vát lên 18, 19%. Thám chí có nháng anh tính tái tính lui thành ra 21%, "xanh xít đít đui" y nhán Chá Và ngày xáa trong Chá Lán.

Mát khi lãi suát tăng lên, thì hy váng trá hát ná sá rát mong manh. Có nháng ngái ná cá đái trá không bao giờ hát, chá có đá sác trá lãi mà không thá trá ván đác, trá khi trúng sá, náu không trúng sá, thì có lúc phái trúng gió, ngã lán quay ra, khác hán.

"Rê dít cà": Lợi hay hại?

Tác Giả: Chu Tát Tán

Thứ Ba, 05 Tháng 4 Năm 2011 09:20

---

b- Nhiáu công ty gian lận, cá đián vào nháng con số ma. Cám rám phái lâu lám mái xóa đá c. Cháa ká tián "financial interest", tián "late fee", tián "quá ma" gì đó, cái này 19 đô, cái kia 25 tí... Kiên nhán thì gái lên, chái lán; lái biáng thì cho qua luôn. Thá là mái tháng mát vài chác, đá cá năm thành vài trăm; vài cái "các" nhá thá là mát vài ngàn...

c- Lái có nháng tên vô danh ở đâu đó, lái dáng ăn ké vào cái "các" cáa mình. Khi kháng khi không tháy trá cho ông này vài trăm, ông kia ngàn máy... Có nháng tên quáng cáo, gái quáng cáo ăn ké vào công ty má, gái cho mình máy cái máu vá ván, mát cái nhán giá, mát cái đèn pin... rái tá đáng trá tián mình trong "các".

d- Mát "các" là phái gái lên lián mát khi. Cho nên phái ghi lái số "các" cáa mình cùng số đián thoái ở mát chá khác, lá mát thì còn khai báo, không báo káp là vát vá vô cùng, phái tháa kián lung tung. Ká trám nó xái hát ván cáa mình, cháa ká vái loái "ATM", náu bá mát, thì chá trong mát buái, là cái cuán "chách" cáa mình thành con số Zêrô, chá ai đán đá c.

Nói chung, xái "các" phái cán thán. Xái hoang, lái không cháu dò táng mác chi tiêu trong cái "bill" thì có phen vá ná, "Bá vá" nhá chái (Vá Bá ...).

Ở xá Má này, chuyán gì cũng có thá xáy ra. Khôn chát, dái chát, biát thì số ng. Cháng có chi là quá số cát, cũng không có cái quá số cát. Cán thán là hán cá. Nháng náu không ai chá chát, thì đôi khi phái hác qua kinh nghiám bán thân. "No pain, no gain", "không đau, không cháa", phái không quý vá?